

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АРХАНГЕЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

423182, ТР, Яңа Чишмә районы,
Архангел Бистәсе авыллы,
Горький урамы, 21а

СОВЕТ
АРХАНГЕЛЬСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

423182, РТ, Новошешминский район,
село Слобода Архангельская,
улица Горького, 21а

тел.: (8-84348) 38-0-40, факс: (8-84348) 38-0-40, Arhan.Nsm@tatar.ru

КАРАР

Архангел авыл жирлөгө советы утырышы
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы

2019 елның 16 апреле

55-118 номерлы карары

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Архангел авыл жирлөгө жирле үзидарә органының законга һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын үткәрү турындагы нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Архангел авыл жирлөгө жирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Архангел авыл жирлөгө жирле үзидарә органы тарафыннан кабул итегендә (чыгарылган) муниципаль норматив хокукий актларга һәм законнарга үзгәрешләр керту буенча эшчәнлеген камилләштерү максатларында Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы «Архангел авыл жирлөгө» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Яңа Чишмә муниципаль районы Яңа Чишмә авыл жирлөгө муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Яңа Чишмә муниципаль районы», Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Архангел авыл жирлөгө Советы

ЧИШУ

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Архангел авыл жирлөгө жирле үзидарә органының законнарга һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын үткәрү турында" 2008 ел, 28 декабрь, 915 нче карары

2. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Архангел авыл жирлөгө жирле үзидарә органы:

үз нормалар иҗат иту эшчәнлегендә әлеге каарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

курсәтләнгән Нигезләмәнен үтәлеше өчен җаваплы затларны билгеләү;
җаваплы затлар тарафыннан билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнен вазыйфаи курсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге каарны «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация чөлтәрендә «Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталында» <http://pravo.tezmä.ru> һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының рәсми сайтында <http://novosheshminsk.tatarstan.ru>.

4. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Яңа Чишмә муниципаль районы Архангел авыл жирлөгө Советының Законлылык, жирдән файдалану һәм территорияләрне төзекләндерү буенча дайими депутат комиссиясенә йөкләргә.

5. Өлөгө карап рәсми басылып чыккан көненнән ун көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Яна Чишмә муниципаль районы
Архангелавыл жирлеге башлыгы

Н.А. Сердюк

Күшымта

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районы Архангельск авыл
җирлеге Советы карары белән
2019 елның 16 апреле 55-118

Эш

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Архангельск авыл җирлеге җирле үзидарә органының муниципаль норматив хокукий актларына һәм законнарга үзгәрешләр кертү мониторингын үткәру турында

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Архангельск авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органы) үз вәкаләтләре чикләрендә җирле үзидарә органы тарафыннан гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм план эшчәнлеген, кабул итүне (басмасын) тәэммин итү өчен мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү, муниципаль актларны үз көчен югалткан дип тану (юкка чыгару) буенча күз алдында tota.

2. Мониторинг җирле үзидарә органы тарафыннан үткәрелә.

3. Җирле үзидарә органында мониторинг үткәру өчен җаваплы затлар билгеләнә.

4. Мониторинг үткәрүнен максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәрту һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, пробелларны бетерү, хокукий жайга салуда кабатлау;

җирле үзидарә органының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэммин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренен (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау);

хокук қуллану нәтижәлелеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актлар үтәлешен контрольдә тотуны гамәлгә ашыруга ярдәм итү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

5. Мониторинг үз эченә ала жыю, гомумиләштерү, анализ һәм бәяләү үзгәрешләр: федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актлары, федераль дәрәҗәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукий актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары;

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы «Архангельск авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке Уставы, муниципаль норматив хокукий актлар.

6. Мониторинг үткәрүнен нигезләре булып торалар:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

хокукий жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны қуллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданнарың, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәҗәгатьләре, шул исәптән үз эченә алган мөрәҗәгатьләр:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукий экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан әзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнен, семинарларның, гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер альшуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

7. Жирле үзидарә органы компетенция мәсьәләләре буенча җаваплы затлар белән хезмәттәшлек итү буенча мониторинг үткәрә.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәжрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

8. Мониторинг анализ аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәнен 5 пунктында курсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларны дәгъвалиу эшләре буенча суд актлары (суд практикасы) ;
прокурор актлары.

9. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар ижат итү эше нәтижәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнән жирле үзидарә органында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнән вәкиллекле органы каары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле курсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

"Гарант «мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукий актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү»;

Гарант «мәгълүмат системасын хокукий җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү»;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законнарага туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

11. Муниципаль хокукий актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэммин итү, әлеге Нигезләмәнен 9 пунктында курсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг гамәлгә ашырганда түбәндәгә критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгелөнгөн зур юридик көчкө ия норматив хокукий актлар булу;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенең чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукий җайга салуда тулылык;

коллизия хокук нормалары;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсөн бозу;

муниципаль хокукий актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез каарлар, гамәлләр (гамәл кылмау);

норматив хокукий актларны куллану тәжкирибәсе булу;

норматив хокукий актларны куллануның бертерле практикасының булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм эчтәлеге;

муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мәрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндөрү (канәгатьләндөрүдән баш тарту) турындағы закон көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

12. Муниципаль актларны үзгәртүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы нәтижәләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, Яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чараплар күрелә.

13. Муниципаль актларны үзгәрту ихтыяжы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнын соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнарның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мәрәҗәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор җавабы актларыннан тыш, мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгелөнгөн срокларда карала торган каарлардан тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтижәләре турында мәрәҗәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәnlеге планнарына тиешле тәзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

14. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге Нигезләмәненең 13 пунктындағы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

15. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар мониторинг нәтижәләре турында жирле үзидарә органы җитәкчесе алдында хисаптан соң килүче айның 5 числовыннан да соңга калмыйча ай саен хисап тотарга тиеш.

15.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү башкаручылары турында мәгълүмат;

мониторинг үткөрү чоры турында мәгълүмат; хокукий җайга салу предметының қыскача характеристикасы, мониторинг үткөрү нигезләре.

1.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга мөмкин: хокукий җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлығы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукий мәнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий җайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

16. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда керту өчен жибәрелә.

Әлеге регистрга керту өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган муниципаль актлар жибәрелә, анда тотылмый.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр өзөр булырга мөмкин.

IV. Ҙаваплылык

18. Мониторинг үткөрү һәм хокукий иҗат итү эшчәнлеге өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны җирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле хокукий җайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җаваплы затлар җаваплы.

19. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, җәмгыяткә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл қылмау) өчен җирле үзидарә органы житәкчесе закон нигезендә җавап tota.